

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: M. W.**, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 5. 2007, č. j. 16 Cad 127/2005 - 75,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá přezkoumání výše označeného usnesení krajského soudu, jímž stěžovateli nebyl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku téhož soudu ze dne 26. 2. 2006, č. j. 16 Cad 127/2006 - 45.

Krajský soud návrh na ustanovení zástupce stěžovatele zamítl s následujícím odůvodněním: stěžovatel byl dne 11. 4. 2007 soudem vyzván, aby sdělil soudu své majetkové poměry; k tomu mu byla stanovena lhůta dvou týdnů. Soud přitom poukázal na ustanovení § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u kterého jsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit zástupce, jímž může být advokát. Stěžovatel krajskému soudu předložil vyplněné potvrzení o majetkových, osobních a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků, přičemž, jak krajský soud rekapituloval, uvedl, že pobírá důchod pro horníky, aniž však udal jeho výši, dále výměr pro chorobu z povolání ve výši 288 Euro a další rentu ve výši 674 Euro.

Tyto údaje však nedoložil pravomocnými rozhodnutími příslušných orgánů, jimiž se jednotlivé dávky přiznávají a neučinil tak ani na výzvu soudu. Pouze doplnil ještě údaj o příjmu manželky (600 Euro). S ohledem na to krajský soud konstatoval, že stěžovatel nedoložil i přes výzvu soudu rozhodné skutečnosti, které by opravňovaly závěr, že splňuje podmínku pro osvobození od soudních poplatků jako jednu z podmínek pro postup podle § 35 odst. 8 s. ř. s.

Toto usnesení stěžovatel napadl kasační stížností, v níž poukazuje na to, že formulář potvrzení o majetkových poměrech řádně vyplnil, přičemž vlastnoručním podpisem ztvrdil, že údaje, které uvedl, jsou pravdivé. Pokud jde o požadavek potvrzení příjmů rozhodnutím o dávce, stěžovatel namítl, že uvedl řádně, které orgány mu dávky vyplácejí, proto má soud možnost pravdivost údajů ověřit svým dotazem.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je možné dovodit, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), tedy napadá usnesení krajského soudu pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného usnesení, kterou spatřuje v tom, že mu krajský soud měl ustanovit zástupce, neboť podle svého mínění splňuje podmínky pro jeho ustanovení.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovatel (žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. V projednávané věci krajský soud dospěl k závěru, že podmínka první splněna nebyla, podmínkou druhou se pro nadbytečnost nezabýval. Sporným tedy je, zda stěžovatel splňuje podmínku zákonem formulovanou jako existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. tak odkazuje vymezením podmínky pro ustanovení bezplatného zástupce z řad advokátů na ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., podle něhož účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Toto kritérium je tedy odvozeno od objektivní schopnosti či neschopnosti účastníka nést majetkové zatížení spojené s vedením sporu. Tato schopnost či neschopnost je skutkovým zjištěním, které musí být v řízení před soudem postaveno na jisto. Zjištění těchto skutkových okolností přitom předpokládá povinnost účastníka řízení, který svou majetkovou neschopnost nést náklady sporu namítá, tuto skutečnost tvrdit, a zároveň z ní vyplývá povinnost ji prokázat. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém usnesení ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.

S ohledem na výše uvedené je třeba souhlasit se závěrem krajského soudu, že stěžovatel sice unesl povinnost tvrzení, ale již neunesl břemeno důkazní, neboť vskutku není na soudu, aby skutková tvrzení stěžovatele sám ověřoval. Proto nebyla postaveno na jisto skutková situace umožňující úsudek na splnění podmínek ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., a bylo tedy na místě konstatovat, že stěžovatel nesplňuje ani první podmínku ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.

Nadto obiter dictum Nejvyšší správní soud konstatuje, že i kdyby stěžovatel unesl důkazní břemeno k prokázání svých tvrzených příjmů, nebylo na místě usuzovat na splnění podmínky podle § 36 odst. 3 s. ř. s., neboť příjmy uváděné stěžovatelem v potvrzení, jakkoliv soud přihlédne k nákladům na živobytí ve Spolkové republice Německo, s ohledem na tarifní hodnotu odměny advokáta za úkony právní služby ve věcech týkajících se sociálního zabezpečení ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, tedy 500 Kč, plně dostačují k tomu, aby byl stěžovatel schopen náklady právního zastoupení nést sám.

Kasační stížnost stěžovatele tedy neshledal Nejvyšší správní soud za této situace důvodnou, a proto mu nezbylo, než dle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Ta by náležela podle § 60 odst. 1 s. ř. s. žalované. Žalované v tomto stadiu řízení však žádné náklady nevznikly, jednak, i kdyby bývaly vznikly, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. by je nebylo možné žalované přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu

